

EMBARGO tot vrijdag 24 april 2015, 11:00 uur

Rekenkamer

ROTTERDAM

PERSBERICHT

Rotterdam, 23 april 2015

betrokkenheid college bij Wereldmuseum schoot sterk tekort

Sinds het Wereldmuseum in 2006 is verzelfstandigd, heeft het college onvoldoende invulling gegeven aan de verantwoordelijkheden die het ten opzichte van het museum had. Hierdoor heeft het college niet kunnen controleren of de gemeentelijke collectie goed wordt beheerd. Bovendien had het college eerder kunnen weten dat de Raad van Toezicht op een gegeven moment niet meer bevoegd opereerde. Dit en meer concludeert de Rekenkamer Rotterdam in haar rapport 'Werelden van verschil. Onderzoek naar verzelfstandigingsafspraken Wereldmuseum'.

Op verzoek van de gemeenteraad van Rotterdam heeft de Rekenkamer Rotterdam onderzoek gedaan naar de nakoming van de verzelfstandigingsafspraken tussen het Wereldmuseum en de gemeente, het functioneren van de Raad van Toezicht en de governance vanuit de gemeente.

Afspraken over het personeel en de subsidiëring zijn over het algemeen nagekomen. Wederzijdse verplichtingen op het gebied van de collectie echter niet. Zo heeft het Wereldmuseum een verplichte controle op het collectiebeheer niet laten uitvoeren en heeft het college collectiebeleidspunten niet expliciet goedgekeurd. Hoewel een groot deel van de collectie eigendom is van de gemeente, heeft zij geen totaaloverzicht van de stukken die bij de verzelfstandiging in beheer zijn gegeven. Dit alles betekent dat het college niet (meer) kan beoordelen of de gemeentelijke collectie nog volledig en van goede kwaliteit is.

Het college van Rotterdam benoemt de Raad van Toezicht en heeft daardoor ook een rol als metatoezichthouder. Er is echter geen sprake geweest van structureel en formeel overleg tussen de Raad van Toezicht en de gemeente. Als het college het metatoezicht wel actief had ingevuld, dan had het college kunnen weten dat de Raad van Toezicht op een gegeven moment niet meer bevoegd was. Ook had het college dan kunnen vaststellen dat de Raad van Toezicht de statutair verplichte jaarverslagen over haar eigen functioneren niet opstelde. Pas als gevolg van diverse media-uitingen, de publieksactie Wereldmuseum en het defungeren van de Raad van Toezicht, is er bij het college sprake van toegenomen aandacht voor het Wereldmuseum.

Het Wereldmuseum kenmerkt zich door een ondernemende houding. Reeds bij de verzelfstandiging van het Wereldmuseum in 2006 zijn de raad en het college hiermee akkoord gegaan. Bovendien speelde het criterium ondernemingszin een belangrijke rol toen het college in 2001 de directeur van het museum benoemde. Per saldo hebben de BV's, waarin een restaurant en een museumwinkel worden geëxploiteerd, bijgedragen aan de exploitatie van het museum. Door de onderlinge verrekening van winsten en verliezen kan echter het onwenselijke beeld ontstaan dat subsidiegeld wordt besteed aan commerciële activiteiten. Ook kan het ongewenste beeld ontstaan dat de gemeente onbedoeld de marktpositie van het restaurant in het Wereldmuseum bevordert.

In 2013 besloot het college tot een forse subsidiekorting van 40%. Na een noodzakelijke reorganisatie resteert bij het Wereldmuseum een structureel tekort van € 750.000 per jaar dat tot en met 2016 uit de reserves kan worden gedekt. Maatregelen die het museum in reactie op de korting heeft genomen, zoals de forse reorganisatie en de opzegging van de huur van het depot Metaalhof, zijn in dat licht verklaarbaar.

De rekenkamer beveelt onder meer aan het metatoezicht en het toezicht op het collectiebeheer beter in te vullen en te bepalen waar de grenzen van cultureel ondernemerschap liggen. In zijn reactie onderschrijft het college het merendeel van de conclusies en geeft het college aan hoe opvolging wordt gegeven aan alle aanbevelingen.

Noot redactie:

Belangstellenden van de pers zijn welkom op de persconferentie: vrijdag 24 april 2015, 10.00 uur Rekenkamer Rotterdam (Meent 94, Rotterdam). Het rapport 'Werelden van verschil' is vanaf 11.00 uur digitaal beschikbaar op www.rekenkamer.rotterdam.nl. Voor meer informatie kunt u contact opnemen via tel. 010-2672242.